

Leila Lindén, sjúkrasystrastjóri á Ríkishospitalinum:

Ógvuliga umráðandi at taka sjúkraræktina við upp á ráð

-Eg eri sera bilsin av, at sjúkraræktin í Føroyum hevur verið so lítið tikin við upp á ráð, tá frágreiðingin um sjúkrahúsværkið varð gjørd. Eg dugi als ikki at skilja, hvussu tú kanst tilrættaleggja framtíðar bygnaðin í sjúkrahúsværkinum og í heilsuverkinum, uttan at tann størsti fakkbólkurin verður eftirspurdur.

Hetta sigur sjúkrasystrastjórin á Ríkishospitalinum, Leila Lindén, sum júst hevur vitjað í Føroyum. Hon heldur, at verður sjúkraræktin ikki eftirspurd, tá má hon sjálv taka iniciativ við og siga sína hugsan.

Nú um dagarnar høvdu føroyskar sjúkrasystrar og sjúkraræktarvitjan av donskum starvssysturum. Talan var um tvær sjúkrasystrar, ið røkja rættiliga týðningarmikil störv innan danska sjúkrahúsværkið og fakfelagið hjá sjúkrasystrum.

Tær báðar, Leila Lindén og Anna Guttesen stukk

inn á gólvíð á Tíðindablaðnum Sosalurinn, áðrenn tær báðar vitjanar til Danmarkar og fingur vit eitt sera forvitnisligt prát við tær.

Men hvørjar eru so hesar báðar kvinnurnar, sum hava so stóran áhuga í Føroyum, at tær verða bodnar henda vegin at skipa fyri skeiði og halda

fyrilestur!

Leila Lindén er ovasta sjúkrasystrastjórin á Ríkishospitalinum. Anna Guttesen, sum er úr Havn men hevur búið stóran part av lívi sínum í danska høvuðsstaðnum, er formaður í tí størsta deildarfakfelagnum undir Dansk Sygeplejeråd, deildin í Keypmannahavnarækinum við ikki

Leila Lindén: -Føroyskar sjúkrasystrar eiga at gera nógv meira vart við seg fyrri at vera við til at mynda framtíðar bygnaðin í heilsuverkinum. Mynd kalmar

færri enn 10.000 limum.

Tær báðar vóru bodnar at koma til Føroya at greiða frá leiðslu- og fakfelagsviðurskiftum hjá donsku starvssysturum.

Í Føroyum hildu tær skeið og fyrilestur og vóru við í orðaskifti við sjúkrasystrar og sjúkraræktarvitjanar, sum arbeida innan sjúkrarækt og primeru heilsutænastuna.

Drúgvur royndir

Leila Lindén hevur vitjað í Føroyum eina ferð áður. Hon starvast í dag sum sjúkrasystrastjóri á Ríkishospitalinum og hevur rætt hetta týðandi embætti seinastu 9 árin. Hon er sostatt ovasta sjúkrasystrastjórin á hesum stóra sjúkrahúsinum, ið hvørt árið tekur ímóti nógvum føroyskum sjúklingum.

Leila hevur drúgvur royndir í sjúkraræktin. Hon hevur arbeitt sum fyrstjóðkvinnu á Ríkishospitalinum í nøkur ár, og í dag er hon ein av teimum fyra stjórnarum á Ríkishospitalinum.

Herfyri varð ein lækni settur sum sjúkraræktstjóri í Føroyum og hava sjúkrasystrar her heima víst á, at her eisini átti at verið ein sjúkrasystur, sum virkaði sum stjóri fyri sjúkraræktini.

Vit spurdu Leila Lindén, um føroyska sjúkraræktin átti at havt ein sjúkrasystrastjóra?

-Tá haldi eg ikki eg skal leggja meg út í, tí eg veit ikki nógv um føroysk viðurskifti til at kunna úttala meg um tað, men tað er greitt, at røktarparturin má vera við í tilrættaleggjini og í

leiðsluni. Um tað so er nógv mikið við eini fyrstjóðkvinnu, sum tit hava á eitt nú Landssjúkraræktin skal eg ikki gera meg klókan upp á. Eg kann bert siga, at tað er ómetaliga umráðandi, at sjúkrasystrar eru við í leiðsluni.

Leila Lindén sigur, at sjúklingar koma á sjúkrarækt, tí lækarnir skulu viðgera teir so ella so.

-Tú kanst hava ein sera dugnaligan skurðlækna, men er sjúkrasystrin ikki við til at taka sær av sjúklinginum eftir skurðviðgerðina, so ber ikki til.

Sjúkraræktin ikki tikin við upp á ráð

Tá undrar antars Leila Lindén stórliga, at sjúkraræktin als ikki er tikin við upp á ráð, nú fakkfólk hava sitið og gjørt eitt uppskot til nýggjan bygnað innan sjúkrarækt og heilsuverkið annars.

-Eg dugi ikki at skilja, hvussu ein slík frágreiðing kann verða gjørd uttan at tann størsti bólkurin innan heilsuverkið, nevniliga sjúkrasystrar, verða eftirspurdur.

Leila Lindén heldur hetta vera sera lægt, tí í gerandisdegnum er tað sjúkrasysturin, sum tekur sær av sjúklinginum.

-Her er eisini talan um tann størsta fakkbólkin innan sjúkraræktin og hvussu tú kanst sita og gera nýggja bygnað ol. uttan at troyta fakliga kunnleikan hjá hesum stóra fakkbóli er mær heilt óskiljandi.

Leila Lindén sigur, at tað hevði verið heilt óhugsandi at framtíðarbygnað-

arbroytingar á t.d. Ríkishospitalinum uttan at tikið tann størsta fakkbólkin við í metingarnar. Bara á Ríkishospitalinum arbeida í dag meira enn 2200 sjúkrasystrar.

Sera livandi fundur

Leila Lindén hevur bert góð orð at bera sínum føroyskum starvssysturum. Mánakvöldið var hon á fundi saman við føroyskum sjúkrasystrum og er hon sera nøgd við henda fundin.

-Eg kann ikki minnst, at eg havi verið við til ein fund í Danmark, har so nógvur sjúkrasystrar hava verið við og har prátið hevur verið so lívligt og positivt.

Hon fekk m.a. tað burtur úr hesum fundinum, at føroyskar sjúkrasystrar eru sera ónøgdar við, at tær ikki verða tiknar meira við upp á ráð, tá tað ræður um at tilrættaleggja framtíðina hjá bæði heilsuverkinum og sjúkraræktin.

-Eg ivist onga løtu í, at sjúkrasystrar hava greiðar meiningar um, hvussu ein kann gera heilsuverkið bæði betri og bfilgari í framtíðini.

Vit eru noyðdar til at hugsa nýtt, tí felags fyrri heilsuverkið er, at tað verða ikki sett nýggj störv. Vit mugu sjálvar finna fram til, hvussu vit innan fyrri verandi karm kunnu skipa okkum betri og harvið fáa meira burtur úr.

Leila Lindén heldur tað er sera umráðandi, at sjúkrasystrar kenna á sær, at tað verður lurtað eftir teimum. Hon hevur var-

Framhald á síðu 12

✶ -Tá haldi eg, tí hvussu nógv tú enn skerjir sjúkraræktina, so verður hon ein av teimum størstu portunum av útreiðslunum. Tá verður tað bæði á sjúkraræktin, heimarækt, røktarheimum og aðra staðni. Tí er tað so ómetaliga avgerandi at taka sjúkrasystrar við, har sum avgerandi stóða skal takast um, hvussu ein fær endarnar at røkja saman fíggjarliga samtíðis sum ein kann varðveita ein kvalitet í arbeiðinum, sum ein kann góðtaka.

-Verður sjúkraræktin ikki tikin við, tá týðandi avgerðir skulu takast, tá hevur leiðslan ikki ta neyðugu vitanina til taks í sínum metingum.

Anna Guttesen heldur tí, at tað átti at verið settur ein sjúkrasystrastjóri við

liðina á læknastráðgjóranum. Tá eitt tilfelli starv fer at kosta verður spart nógvur ferðir inn aftur.

Dygdargóð sjúkrarækt í Føroyum

Men hvussu væl duga so tær føroysku sjúkrasystrarin í mun til tær donsku?

-Sera væl. Eg havi júst upplivað tað sjálv, tá pápi mín lá á Landssjúkraræktin herfyri og doyði. Bæði tað, sum mamma hevur greitt mær frá, men eisini tann umsorgan eg kendi, tá eg ringdi til sjúkraræktin fleiri ferðir um dagin og á nátt.

-Tá var ein fantastisk sjúkrarækt. Eg fari ongantíð at gloyma, hvussu góðan stuðul eg fekk. Tær søgdu, at tær skulu seta eina telefon inn til pápa

kvöldið fyrri, at hann doyði, og tá fekk eg tosað við hann í ein hálvan tíma, og eingin kann siga, hvussu nógv slíkt hevur at siga. At sjúkraræktin hugsar um slíkt hevur so ómetaliga nógv at siga, og hetta er júst ein av kjarnunum í sjúkraræktini: hetta alla tíðina at taka útgangspunkt í sjúklinginum og teimum avvarðandi.

-So eitt sjúkraræktin er ikki bert ein lækni sum brúkar knívin og kemur væl frá tí?

-Nei, og hatta mugu vit til at greiða frá aftur og aftur, nevniliga hvussu stóran týðning ræktin hevur. Tá visir seg eisini í nógvum londum, at hóast læknaútbúgving og annað er gott, so nyttar tað einki, um ikki sjúkraræktin er væl virkandi eisini. jan